

Naxçıvan Muxtar Respublikası: Davamlı iqtisadi inkişaf zəminində reallaşan sosial islahatlar

Iqtisadiyyatın sahə strukturunun davamlı inkişafi məqsədilə həyata keçirilən tənzimləmə tədbirləri ölkəmizin sosiallaşma çəkisinin artmasında həllədici amilə çevrilib. Nəticədə, Azərbaycan vətəndaşlarının rifahı getdikcə yaxşılaşıb, xalq-iqtidar birliyi daha da möhkəmlənib, insanların Prezident İlham Əliyevin ətrafında six birləşməsi gerçəkləşib.

Bütün bunlara isə ümummilli lider Heydər Əliyevin müəyyənləşdirdiyi daxili və xarici siyaset xəttini şəraitin tələblərinə uyğun olaraq yeniləşdirməkələ davam etdirən dövlətimizin başçısı cənab İlham Əliyevin yeritdiyi sosial siyasetin, insanlara göstərdiyi diqqət və qayğıının, gündəlik nəzarəti nəticəsində nail olunub. Azərbaycan məhz həmin prinsiplər əsasında son 16 illik bir dövrdə:

- iqtisadiyyatın regional mahiyyətinin yüksəldilməsindən ibarət güclü inkişaf yolu keçib;
- bazar iqtisadiyyatının sosial yönümlülüğünün artırılması ilə daha mütərəqqi layihələrin icrasına zəmin yarada bilib;
- regional iqtisadi inkişafın daha çox milli iqtisadi inkişafın təmin olunması sahəsində uzunmüddətli hədəflərini müəyyənləşdirib;
- əhalinin davamlı dövlət qayğısı ilə əhatə olunmasında qətiyyətli addımlar atıb;
- nəhayət, bütövlükdə milli iqtisadiyyatın məşğulluq və rifah anlayışlarının yer aldığı, daha doğusu, özünə kök saldığı qətiyyətli təminat qabiliyyətinə malik sosial dəyərlər məcmusuna çevrilməsinə nail ola bilib.

Bunlarla yanaşı, gələcək üzrə prioritətlərin reallaşması məqsədilə davamlı islahatların həyata keçirilməsi diqqətdə saxlanılır, regionların sosial – iqtisadi inkişafına dair Dövlət programlarının əsas məqsədlərində yer alıb.

İstər regional, isterse de milli iqtisadi hədəflər baxımından makroiqtisadi potensialın artırılmasında Naxçıvan Muxtar Respublikasının yeri, rolu və çəkisi artmaqdə davam edir. Ötən illər ərzində muxtar respublikada bu sahədə hüquqi tənzimləmələrin həyata keçirilməsi ardıcıl xarakter daşıyb. Bu məsələdə Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin sədrinin imzaladığı 31 yanvar 2014-cü il tarixli "2014-2015-ci illərdə Naxçıvan şəhərinin sosial-iqtisadi inkişafı üzrə Program"ı, habelə 2014-2018-ci, 2019-2023-cü illərə dair müvafiq Dövlət programları və digər hüquqi aktlar mühüm önəm daşıyıb.

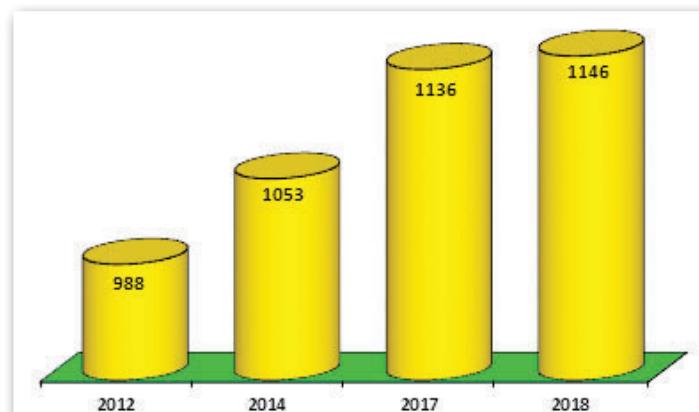
Əldə olunan genişmiqyas-

lı uğurlar diqqətdə saxlanılmaqla, qeyd edə bilerik ki, bu və ya digər tənzimləmə tədbirləri muxtar respublikada güclü iqtisadi bazanın yaradılmasını və ondan gələcək perspektivlər nəzərə alınmaqla səmərəli istifadə olunmasını da şərtləndirir.

Buradan aydın görünür ki, muxtar respublikada sosiallaşma prosesi davamlı xarakter daşıyır və bu, çoxcəhətli

kimi, onun davamlılığında da maraqlıdır. İxtisaslaşmanın zəruriliyi, sağlamlığı qorunması, dünyagörüşün artırılması, mədəni keyfiyyətlərin, təhsilalma imkanlarının və digər amillərin məcmusu olaraq bu anlayış daim aktualdır.

Təbii ki, yuxarıda bəhs

Regional inkişaf programlarının icrası üzrə müxtəlif illərdə Naxçıvan Muxtar Respublikasında idman qurğularının sayı (ilin axırına, cəmi)

üstünlükleri ilə diqqət çəkir. Ən əsası isə həyata keçirilən islahatlar nəticəsində:

- iqtisadiyyat hər bir sakinin artan təlabatını nəzarətdə saxlayır, onun qarşılanması sahəsində tənzimləyici prosesləri müəyyənləşdirir;

- cəmiyyət üzvlərinin tələbatdan təminata qədər olan əlçatanlığını asanlaşdırır və bu sahədə yetkin bazaın qurulmasına stimul yaradır;

- regionların davamlı istehsal potensialını artıraraq əhalinin etibarlı məşğulluğu sahəsindəki perspektivlərini gücləndirir;

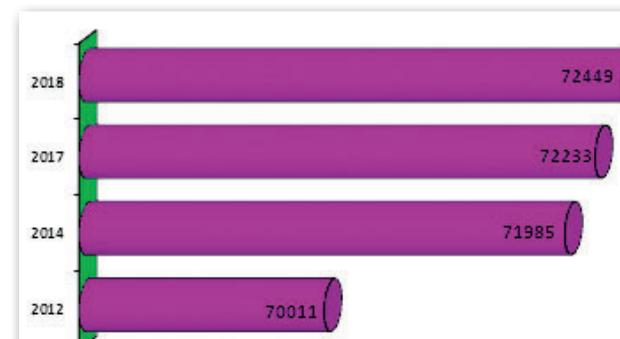
- milli iqtisadiyyat üzrə reallaşdırılan layihələrin səmərəliliyinin və çoxşaxəliliyinin artırılması üçün stimullaşdırıcı mexanizmlərin dəqiqləşdirilməsinə təkan verir.

Qeyd edək ki, təkmil iqtisadi idarəetmənin təminatı məqsədilə islahatların davamlılığında qərarlılıq xüsusi diqqət çəkir və bu, sözügedən sahədəki proseslərin səmərəliliyinə müsbət təsir göstərir.

Sosiallaşan iqtisadiyyat, eyni zamanda, iqtisadi istehsal münasibətlərinin möhkəmlənməsində olduğu

etdiklərimizin hər birini bu sahədə mükəmməl tədbir kimi dəyərləndirmək olar və bunların hər biri muxtar respublika iqtisadiyyatının çoxşaxəlilik proseslərinə yer alıb.

Şəklin məlumatlarından aydın olur ki, 2018-ci ildə muxtar respublikada idman qurğularının sayı 2012-ci illə müqayisədə 1,6 dəfə

Regional inkişaf programlarının icrası üzrə müxtəlif illərdə Naxçıvan Muxtar Respublikasında bədən tərbiyəsi ilə məşğul olanların sayı (il ərzində)

etibarlılıq gətirməkdədir.

Burada makroiqtisadi göstəricilərin təhlilindən, həm də aydın olur ki, bütün sahələrlə yanaşı, bədən tərbiyəsi və idmandan da artım dinamikası təmin olunub. Regional inkişaf programlarının səmərəli icrası isə bu sahənin dövlətin daim diqqətində olduğunu aydın göstərir.

Bu faktı ona görə xatırladıram ki, müstəqillik illərində

artıb ki, bu da sösügedən sahədə əsas göstərici kimi qeyd oluna bilər. Şübhəsiz ki, Dövlət programlarının icrası ilə yaradılan səmərəli mühit bu gün də idmanla məşğul olanların sayında artımın təmin olunmasına öz təsirini göstərməkdədir. Tikilən Olimpiya kompleksləri, fəaliyyətləri daha da məhsuldar olan çoxnövülü federasiyalar artıq muxtar respublikanın idman ictimaiyyəti

ürün mühüm əhəmiyyətə malikdir. Bunlardan muxtar respublikanın şahmat, kikboksinq, atıcılıq, voleybol, güleş, boks, yüngül atletika, ekstremal idman növləri, karate-do, basketbol, futbol, paralimpiya və s. kimi federasiyalarının fəaliyyətlərini qeyd edə bilərik ki, onlar, həm də idman mədəniyyətinin inkişafına müsbət təsir göstərir.

Ötən illər ərzində muxtar respublikada səmərəli idman mühitinin və etibarlı bədən tərbiyəsi sahəsinin təşəkkülü daim diqqət mərkəzində olub. Məhz elə bunun nəticəsidir ki, hər qarşıda tarixilək müasirliyin vəhdətini yaşa- dan Naxçıvanda hazırda 58 idman müəssisəsi və 886 idman obyekti fəaliyyət göstərir.

Bu il fevral ayının 1-də Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisində "Naxçıvan Muxtar Respublikasında idman mühitinin və etibarlı bədən tərbiyəsi sahəsinin təşəkkülü" məsələsi üzrə idman qurğularının qazandıqları medallar bu sahənin inkişafında dövlətin tənzimləyici rolunun getdikcə artdığını deməye əsaslar verir.

Muxtar respublikanın sosial-iqtisadi həyatının bütün sahələrində olduğu kimi, idmando da zəruri infrastrukturun yaradılmasına və ondan səmərəli istifadə olunmasına həmişə mühüm əhəmiyyət verilib. Regional inkişaf üzrə Dövlət programlarının səmərəli icrası bu sahənin güclü dayaqlarını yaradıb. Bunu müxtəlif illərin müqayisəsi də aydın göstərir.

Müvafiq illər üzrə muxtar respublikada olan idman qurğularının sayı haqqındaki məlumatlar aşağıdakı şəkildə yer alıb.

Şəklin məlumatlarından aydın olur ki, 2018-ci ildə muxtar respublikada idman qurğularının sayı 2012-ci illə müqayisədə 1,6 dəfə

müşavirənin keçirilməsi də bu sahədəki tədbirlərin davamlılığının və perspektivliliyinin ifadəsidir. Müşavirədə muxtar respublikada idmanın və bədən tərbiyəsinin uzunmüddətli inkişafı istiqamətində bir sıra tədbirlərlə yanaşı, qarşidakı dövrlər üzrə idman sahəsində görüləcək işlərin dinamikliyini təmin etmək məqsədilə "2020-2025-ci illər üçün Naxçıvan Muxtar Respublikasında idmanın inkişafına dair Dövlət Programı"nın hazırlanması qərara alınıb. Həmçinin idman federasiyalarının diqqətinə muxtar respublikada ölkə və beynəlxalq səviyyəli idman tədbirlərinin keçirilməsinə xüsusi əhəmiyyət verilməsi, federasiyadaxili və rayonlararası idman yarışlarının təşkilinən zəruriliyi çatdırılıb.

Yeri gəlmışkən, bu il fevralın 14-də Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin sədri Dövlət programının təsdiq edib. Bununla da muxtar respublikada idman davamlı inkişafının yeni mərhələsinə daxil olub.

Cavadxan QASIMOV,
iqtisad üzrə fəlsəfə doktoru, dosent